

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 127 0 P 078858 23 Gž
Tuzla, 14.01.2025. godine

Presudom vrhovnog suda FBiH broj 127 0 P 078858 25 Rev od 29.07.2025. godine, revizija se djelimično usvaja i presuda drugostepenog suda djelimično preinačava tako da se žalba tužitelja djelimično uvažava i prvostepena presuda djelimično preinačava tako da se utvrđuje da su tužitelj i tužena suvlasnici na nekretnini-stanu i to tužitelj sa dijelom od $\frac{1}{4}$, tužena sa dijelom sa dijelom od $\frac{3}{4}$. U preostalom pobijanom dijelu presude revizija se odbija. Određuje se da svaka stranka podmiruje svoje troškove postupka.

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Sabire Baraković, kao predsjednice vijeća, Smiljane Lekić i Senade Uzunić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.J., sin K., iz B., zastupan po punomoćniku Zlatanu Dž. Bektiću, advokatu iz Živinica, protiv tužene A.H.1, kći A., iz B., ulica ..., broj ..., stan ..., zastupana po punomoćniku Abdulahu Kešanu, advokatu iz Tuzle, radi utvrđenja, v.sp. 31.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Banovićima broj: 127 0 P 078858 22 P od 14.04.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.01.2025. godine, donio je slijedeću

P R E S U D A

Žalba se usvaja i prvostepena presuda preinačava tako što se utvrđuje da su tužitelj i tužena suvlasnici sa dijelom od po $\frac{1}{2}$ na nekretnini – stanu koji je stečen za vrijeme trajanja bračne zajednice, i to trosoban stan površine 101 m², koji se nalazi u B. na adresi ..., stan broj ..., I sprat, koji se sastoji od 3 sobe, 1 kuhinje, 1 wc-a i 5 ostalih prostorija u zgradi sagrađenoj na k.č. broj 477/E 7, upisan u zk.ul. broj 2400 k.o. ..., što je tužena dužna priznati i trpjeti da se tužitelj na temelju ove presude u Zemljišnoknjižnom uredu Općinskog suda Banovići upiše kao suvlasnik na predmetnom stanu sa dijelom od $\frac{1}{2}$, kao i da mu preda u posjed i vlasništvo njegov suvlasnički dio, a tužena se obavezuje da tužitelju naknadi troškove prvostepenog postupka u iznosu od 4.390,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana prijema prepisa ove presude, dok se sa viškom zahtjeva za naknadu troškova prvostepenog postupka tužitelj odbija.

Obavezuje se tužena da tužitelju naknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 1.493,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa ove presude.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom, stavom prvim izreke, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan, kojim je tražio da se utvrdi da su tužitelj A.J., sin K. iz B., ... i tužena A.H.1, kći A. iz B., suvlasnici sa dijelom od po $\frac{1}{2}$ na nekretnini - stanu koji je stečen za trajanja bračne zajednice između parničnih stranaka i to trosoban stan površine 101 m², koji se nalazi u B. na adresi ..., stan broj ..., I sprat, koji se sastoji od 3 sobe, 1 kuhinje, 1 wc-a i 5 ostalih prostorija u zgradi sagrađenoj na kč. br. 477/E 7, upisan u zk.

ul. br. 2400 KO ..., što je tužena dužna priznati i trpjeti da se tužitelj na temelju ove presude u Zemljišnoknjižnom uredu Općinskog suda Banovići upiše kao suvlasnik na predmetnom stanu sa dijelom od $\frac{1}{2}$, kao i da mu preda u posjed i vlasništvo njegov suvlasnički dio, sve u roku od 30 dana po prijemu presude i pod prijetnjom izvršenja.

Stavom drugim izreke, obavezan je tužitelj da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.240,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 14.04.2023. godine, kao dana donošenja presude u roku od 30 dana od prijema presude.

Protiv navedene presude žali se tužitelj iz svih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu skraćeno: ZPP), te iz razloga navedenih u žalbi predlaže da se prvostepena presuda preinači na način da se u cjelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja, a tužena obaveže da tužitelju naknadi troškove prvostepenog i žalbenog postupka, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u smislu odredbe člana 221. ZPP, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Predmet spora je zahtjev tužitelja da sud utvrdi da nekretnina, stan koji se nalazi u B., opisan u stavu prvom izreke prvostepene presude predstavlja bračnu stečevinu tužitelja i tužene sa dijelom od po $\frac{1}{2}$.

Iz činjeničnog stanja koje je utvrdio prvostepeni sud i podataka spisa, proizilazi da su tužitelj i tužena zaključili brak ... godine koji je trajao do ... godine kada je razveden, da su u tom braku parnične stranke stekli jedno malodobno dijete. Dalje je utvrđeno da je tužena prije zaključenja braka sa tužiteljem kupila dvosoban stan površine 51,01 m² koji se nalazi u B., u ulici ..., te da je u tom smislu sa prodavcem A.H.2 zaključila ugovor o kupoprodaji stana 10.11.2014. godine, da su u tom stanu parnične stranke živjele od zaključenja braka pa do 21.01.2019. godine, kada su taj stan zamijenili za predmetni stan, uz doplatu iznosa od 30.000,00 KM na ime „razlike u kvadratima“ zamijenjenih stanova, a u kom smislu je tužena zaključila ugovor o zamjeni stana sa svojim bratom A.H.3.

Prvostepeni sud je predmetni spor rješavao primjenom odredaba člana 251. stav 1. i člana 254. stav 1. i 2. Porodičnog zakona Federacije BiH, te je nakon ocjene izvedenih dokaza zaključio da predmetni stan ne predstavlja bračnu stečevinu tužitelja i tužene, slijedom kojeg zaključka je odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja, kao u izreci pobijane presude, zasnivajući svoju odluku u bitnom na razlozima da tužitelj nije dokazao da je zajedno sa tuženom ulagao u dvosoban stan koji je tužena

kupila prije zaključenja braka i koji je zamijenila u toku trajanja bračne zajednice za predmetni stan, da taj stan predstavlja posebnu imovinu tužene, da do transformacije posebne imovine tužene u bračnoj zajednici nije došlo zamjenom stanova, ako se ima u vidu da je u ugovoru o zamjeni stanova procijenjena vrijednost stana koji je posebna imovina tužene u iznosu od 30.000,00 KM, a predmetnog stana u iznosu od 60.000,00 KM, kao i da su parnične stranke za predmetni stan isplatile iznose od po 15.000,00 KM, a to znači da je tužena uložila ukupan iznos od 45.000,00 KM, što da je znatno ulaganje u predmetni stan obzirom na procijenjenu vrijednost istog od 60.000,00 KM, dok s druge strane da je ulaganje tužitelja od 15.000,00 KM u predmetni stan neznatno, pa da tužitelj stoga ne može steći suvlasništvo na predmetnom stanu, već da ima samo pravo prema važećoj sudskoj praksi obligaciono-pravnim zahtjevom tražiti isplatu svog učešća u sticanju predmetnog stana.

Osnovano se žalbom ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao u izreci pobijane presude, a koja je neodrživa na razlozima na kojima je zasnovana.

Naime, odredbom člana 251. stav 1. Porodičnog zakona Federacije BiH („Sl. novine FBiH“, broj: 35/05 i 41/05 – u daljem tekstu skraćeno: PZ) je propisano da bračnu stečevinu čini imovina koju su bračni partneri stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice, kao i prihodi iz te imovine. Prema članu 254. stav 1. i 2. PZ, imovina koju bračni partner ima u času sklapanja braka ostaje njegova posebna imovina, a posebna je i imovina koju za vrijeme trajanja bračne zajednice jedan bračni partner stekne po pravnom osnovu drukčijem od navedenog u članu 251. ovog Zakona. Članom 252. stav 1. PZ je regulisano da su bračni partneri u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini ako nisu drukčije ugovorili, a odredbom člana 252. stav 2. istog Zakona propisano je da bračni partneri mogu bračnim ugovorom drugačije urediti svoje odnose vezane za bračnu stečevinu.

U ovoj parnici između parničnih stranaka nije bilo sporno postojanje bračne zajednice, kao i da je za vrijeme trajanja bračne zajednice tužena zaključila ugovor o zamjeni stana koji je bio njena posebna imovina (stan površine 51,01 m²), za predmetni stan (površine 101 m²), te da je za „višak kvadrata“ predmetnog stana plaćen novčanim sredstvima koje su parnične stranke sticale radom.

Dakle, kada se ima u vidu naprijed navedeno utvrđenje prvostepenog suda, kao i navedene činjenice koje između parničnih stranaka nisu sporne, proizilazi da predmetni stan, po mišljenju ovog suda, predstavlja imovinu koja je stečena za vrijeme trajanja bračne zajednice stranaka, za potrebe oba supružnika, sa namjerom da to bude njihova imovina. Stoji činjenica da je predmetni stan zamijenjen za stan koji je tužena kupila prije zaključenja braka sa tužiteljem, dakle za stan koji je bio njena

posebna imovina, uz doplatu sredstvima koja su tužitelj i tužena stekli radom, ali sa jasnom namjerom da ga oba supružnika zajedno koriste, iz čega se može zaključiti da je volja stranaka upravo i bila usmjerena na sticanje nove zajedničke imovine koja će služiti za potrebe bračne zajednice, a ne samo tužene.

U ovom postupku nije utvrđeno postojanje ugovora parničnih stranaka kojim su oni kao bračni partneri uredili svoje odnose u vezi sa imovinom koju su stekli u toku trajanja bračne zajednice, pa je onda shodno naprijed citiranoj odredbi člana 252. stav 1. PZ, u odsutnosti takvog ugovora, zakonska pretpostavka da su udjeli parničnih stranaka na stečenoj bračnoj imovini, odnosno na predmetnom stanu jednaki.

Imajući u vidu naprijed navedeno, budući da je prvostepena presuda rezultat pogrešne primjene materijalnog prava, valjalo je žalbu tužitelja uvažiti i primjenom odredbe člana 229. stav 1. tačka 4. ZPP prvostepenu presudu preinačiti na način pobliže naveden u izreci ove drugostepene presude.

Istovremeno valjalo je primjenom odredbe člana 397. stav 2. ZPP, u vezi sa članom 386. stav 1. istog Zakona, preinačiti i odluku o troškovima parničnog postupka, te obavezati tuženu da tužitelju naknadi troškove prvostepenog postupka koji se sastoje od: troškova za sastav tužbe, za zastupanje na pripremnom ročištu i na glavnoj raspravi u iznosima od po 1.080,00 KM, što učini ukupan iznos od 3.790,00 KM (u koji iznos je uračunato 17% PDV), te troškove koje je tužitelj imao za plaćene sudske takse na tužbu i na presudu u iznosima od po 300,00 KM, što čini ukupan iznos od 4.390,00 KM troškova prvostepenog parničnog postupka koji je tužena dužna da plati tužitelju, a čiju visinu je ovaj sud odredio u skladu sa članom 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u FBiH i Zakona o sudskim taksama.

Tužitelj je odbijen sa zahtjevom za naknadu troškova koji se odnose na troškove odsutnosti iz kancelarije radi putovanja na dva ročišta u iznosima od po 60,00 KM za svako ročište i za troškove upotrebe vlastitog vozila na relaciji ... radi dolaska na dva ročišta u iznosima od po 36,00 KM za svako ročište. Naime, prema odredbi člana 387. ZPP, pri odlučivanju koji će se troškovi stranci nadoknaditi, sud će uzeti u obzir samo troškove koji su bili potrebni radi vođenja parnice, te da o visini troškova odlučuje sud cijeneći brižljivo sve okolnosti. U skladu sa ovakom regulativom, te imajući u vidu da je na Panelu za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti na kojem su učestvovali predstavnici Suda Bosne i Hercegovine, Vrhovnog suda Federacije BiH, Vrhovnog suda RS i Apelacionog suda Brčko Distrikta BiH, održanom u Sarajevu 30.01.2014. godine, usaglašeno pravno shvatanje prema kojem neuspješna stranka u parničnom postupku, u načelu ne bi trebala snositi bilo kakve dodatne troškove postupka samo zbog toga što je stranka koja je dobila parnicu odabrala advokata čija se kancelarija nalazi izvan sjedišta suda, osim ako sud izuzetno takve troškove

cijeni nužnim, ovaj sud cijeni da troškovi tužitelja nastali povodom angažovanja advokata koji nema sjedište kancelarije u mjestu sjedišta prvostepenog suda, a koji se odnose na troškove odsutnosti iz kancelarije radi putovanja i troškove upotrebe vlastitog vozila, ne predstavljaju troškove koji su bili nužni za vođenje parnice. Osim toga, tužitelj u toku postupka nije tvrdio, niti dokazivao postojanje posebnih okolnosti za angažovanje advokata izvan sjedišta prvostepenog suda. Stoga je sa viškom zahtjeva za naknadu troškova prvostepenog postupka tužitelj odbijen.

Kako je tužitelj uspio u žalbenom postupku, to mu primjenom odredbe člana 397. stav 2. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP, i članom 13. stav 1. tačka 2. važeće Adv. Tarife, na ime sastava žalbe pripada iznos od 1.193,00 KM, limitiran prosječnom isplaćenom mjesečnom neto plaćom u Federaciji BiH u maju mjesecu 2023. godine, kao i troškovi koji se odnose na plaćenu sudsku taksu na žalbu u iznosu od 300,00 KM, što čini ukupan iznos od 1.493,00 KM na ime troškova žalbenog postupka.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
Sabira Baraković,s.r.